

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 28 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Na południu od Rygi, Jakobstadtu, Smorgoni, na zachodzie od Łucka, na wschodzie od Złoczowa, nad Złotą Lipą, wzdłuż Putny i Seretu wzmożła się działalność ogniowa rosyjska i nasz ogień odwetowy.

Front macedoński.

Według opowiadań jeńców, wziętych w bitwach w dn. 24 kwietnia około jeziora Doiranu, atakował tam nieprzyjaciół na wąskim froncie wielkimi siłami aby przeprowadzić swój plan. Dzielna piechota bułgarska odniosła ładny sukces, broniąc swych stanowisk i zadała nieprzyjacielowi, przy pomocy niemieckich i własnych karabinów maszynowych, bardzo ciężkie straty.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechts Bawarskiego.

Wczoraj pod Arras, ograniczał się nieprzyjaciół tylko do ataków cząstkowych. Na południu od Scarpe'y 3 razy atakowały masy angielskie nasze stanowiska i trzy razy uciekały z powrotem. Walka artylerji w niektórych odcinkach dosięgła wysokiego napięcia. Pod Gavrelle stanowiska nasze znajdują się w zachodniej części wsi.

Front niemieckiego następcy tronu.

Walka ogniowa odbywała się w niektórych odcinkach frontu. Pod Hurtebise—Fe i na wschodzie od tej miejscowości, podczas ataków, wzięliśmy 3 oficerów i przeszło 160 francuzów do niewoli. Nasze stanowiska na grzbiecie Chemin de Dames uległy poprawie. Wieczorem, po silnym przygotowaniu ogniowym, ruszyli francuzi do ataku na szerokości 3-ch kilometrów po obydwu stronach Braye'y lecz zostali odparci z ciężkimi stratami. W Szampanji odbywały się tylko walki na granaty ręczne.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Nie szczególnego.

Wczoraj stracili nieprzyjaciół 6 samolotów, z czego porucznik Schaefer stracił dwa, mianowicie 22-go i 23-go z kolei przeciwnika.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Sprawozdanie admiralacji niemieckiej.

BERLIN, 25 | 4. (B.W.) Urzędowo donoszą:

Od czasu podanych w dniu 19-go kwietnia do wiadomości sukcesów łodzi podwodnych, według otrzymanych do dnia 24-go kwietnia doniesień zatopiono przez nasze łodzie podwodne w dalszym ciągu w kanale angielskim, na oceanie Atlantyckim i na morzu Północnym ogółem 148,500

ton reg brutto, nieprzyjacielskich i neutralnych okrętów handlowych.

Szef Sztabu Admiralacji Marynarki.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 28-go kwietnia—rano:

Z frontów bojowych nie szczególnego niema do doniesienia.

Co mówi Wilson.

ROTTERDAM, 27 | 3. Wilson wyłożył następujące poglądy 1) Prezydent spodziewa się, że udział Ameryki w wojnie przyspieszy jej koniec. Należy poczynić odpowiednie przygotowania. Trwały pokój posiada jednak większe znaczenie, niż bezpośredni pokój ze złamanymi Niemcami. Idea Wilsona jest, by pokój, jaki pragnie wywalczyć koalicji, był trwałym. 2) Omówienie doktryny Menroeg, a szczególnie zagadnienia: Jaki wpływ posiada udział Ameryki w wojnie europejskiej na tę doktrynę? 3) Wilson oświadczy się prawdopodobnie za tem, by Konstantynopol został portem otwartym, Alzacię i Lotaryngję oraz kolonie niemieckie w Afryce Wilson uważa za sprawy, które interesują tylko Europę.

Oświadczenie Brusilowa.

BERLIN 27 | 4. Według „Birżewyja Wiadomości“ Brusilow oświadczył, że rewolucja rosyjska nie przysła dla naczelnych kół wojskowych niespodziewania.

Wojsko było gotowe do wykonania natarcia. Tylko warunki pogody wstrzymały rozpoczęcie ofensywy rozpoczęcie równocześnie z ofensywą francusko-angielską.

Minister Thomas w Petersburgu.

GENEWA 27 | 4. Przebywający obecnie w Petersburgu minister amunicji Thomas, zajmie się przedewszystkiem sprawami organizacji robotniczych i zwiększeniem produkcji, obecnie bowiem stan przemysłu wojennego rosyjskiego daje powody do wielkiego zaniepokojenia. W przeważnej części fabryk robotnicy pracują tylko przez 4 dni w tygodniu. Hypnotyzuje ich wyraz: „wolałość“.

Wycieczka torpedowców.

BERLIN 27 | 4. Torpedowce korpusu marynarki pod rozkazem kapitana-porucznika Assmanna w nocy z 24 na 26 kwietnia zaatakowały w równi i przystań w Dunkierce.

Z odległości 3000 metrów rzuciono 350 granatów na urządzenia portowe oświetlone posiekami-reflektorami. Po dokonaniu ostrzeliwania przeszukano drogę morską, przy czem doszło do krótkiej potyczki z dwoma prawdopodobnie francuskimi torpedowcami z których jeden zatopiono torpedą.

Rosja chce walczyć dalej?

PETERSBURG, 27 | 4. Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficz.: Na kongresie delegatów wszystkich stronnictw z frontu zachodniego, odbytym w Mińsku, cały szereg mówców opowiedział się za bezwarunkową koniecznością przedsięwzięcia zdecydowanych zarządzeń militarnych, oświadczając, iż podobnie jak przy pomocy ataku zwyciężono wroga wewnętrznego, w sposób podobny da się również pokonać wroga zewnętrznego.

Wreszcie przewodniczący stwierdził, iż w toku rozpraw nikt nie wyraził hasła: Rozcz za wojną!

Pomoc Ameryki.

WASZYNGTON 27 | 4. Rząd prawdopodobnie w tych dniach postanowi udzielenie Anglii pożyczki w sumie 200 milionów dolarów, bez oczekiwaniami na przybycie obligacji angielskich, które miały być nadesłane jako gwarancja tej pożyczki.

Suma 200 milionów jest tylko częścią udziału Anglii w trzech miliardach, przyrzeczonych przez Stany Zjednoczone państwu koalicji. Jest to zaliczka na pokrycie najpilniejszych potrzeb. Podobną zaliczkę niebawem otrzymają Włochy.

Pożyczka amerykańska dla Anglii.

WASZYNGTON, 27 | 4. Sekretarz skarbu Mac Adoo, doręczył postowi angielskiemu przekaz skarbowy na 200 milionów dolarów.

Ze Szwajcarii.

BERLIN 27 | 4. Dzisiejszy „Berliner Tag“ dowiaduje się z Berlina: Na zapytanie, zwrócone do gen. Ville, czy możliwe byłoby zdemobilizowanie armji szwajcarskiej dla usunięcia trudności w zakresie robót polnych, generał odpowiedział: Nie wierzymy w zaczęcie z jednej albo z drugiej strony, możliwe są jednak niespodzianki i zajścia, wynikające z ruchu wojska, których przewidzieć niepodobna.

Z tego powodu musimy być na wszystko gotowi. Niedopuszczalne jest, ażeby jakiegokolwiek zajścia mogły zastać nas nieprzygotowanymi.

Jeńcy na okrętach szpitalnych.

BERLIN, 27 | 4. W toku dalszych obrad nad etatem wojskowym w komisji budżetowej parlamentu Rzeszy, jeden z członków centrum zażądał przedsięwzięcia przeciwarzędzeń na wypadek, gdyby francuzi i anglicy mieli umieszczać jeńców niemieckich na okrętach szpitalnych i wysyłać je na obszary blokowane.

Chwila bieżąca.

— Koło polskie wiedeńskie w sobotę oświadczyło, iż potrzeba niedwuznacznego aktu, umożliwiającego

Drukarnia i Litografia F. D. WILKOSZEWSKIEGO w Częstochowie.

Wykonuje wszelkie roboty starannie i akuratelnie.

uspokojenie opinii publicznej i że samymi obietnicami uspokojenia nie da się osiągnąć.

— Prezes gabinetu węgierskiego Stefan hr. Tisza, przybył znów do Wiednia.

— Dzienniki argentyńskie donoszą, że rząd argentyński przesłał rządowi niemieckiemu nową notę w sprawie zatopienia parowca „Monte Protegido”.

— Operacje wojska, walczącego między Arras a Lens, są ogromnie utrudnione z powodu ustawicznych deszczów, śnieży i lodowatych wiohrow.

— Kapitan parowca amerykańskiego „Mongolia”, 13,639 ton, donosi, że okręt jego zatopiony został przez niemiecką łódź podwodną.

Z Sosnowca.

Czytelnictwo w Sosnowcu.

Polska Macierz Szkolna utrzymuje w Sosnowcu 5 czytelni. Ogółem cztery czytelnie (w śródmieściu, na Sielcu, na Kostantynowie i na Pogoni) posiadały w roku 1916—17889 tomów. Czytelników stałych było 2183 zgłaszających się po książki — 51.336. Wydano książek ogółem 26606. Przeciętna liczba zgłaszających się była 70 osób, przeciętna książek wydanych z górą 100. Liczba osób stale zajętych w 4 czytelniach 16. Ogólna wartość bibliotek i ruchomości, po potrąceniu długów rb. 10.859.87. Przewodniczącym Sekcji czytelnianej PMS jest p. Wosiński.

Co słychać nowego?

O wyodrębnienie Galicji.

Według informacji „N. Fr. Presse”, rząd wiedeński usiłuje nawiązać układy z przedstawicielami polskimi. W kołach politycznych panuje przekonanie, iż obecne zaostrzenie stosunków dałoby się usunąć jedynie przez ogłoszenie patentu monarszego, któryby określił zasady projektu wyodrębnienia Galicji. Wydaje się to jedyną drogą do wyjścia z dylematu. Gdyby rząd zgodził się na takie załatwienie sprawy, prawdopodobnie Eksc. Bobrzyński pozostałby na swem stanowisku, jako minister dla Galicji. Z wielkim napięciem uwagi śledzimy przebieg tych układów. Sprawa wyodrębnienia Galicji przestata już być, jak słusznie zaznacza „Dziennik Narodowy”, sprawą miejscową. Pozostaje ona w ścisłym związku z aktem 5 listopada, ponieważ oba te akty, podobnie imieniem jednego i tego samego monarchy, dotyczą pragmatycznie jednej sprawy.

Agitacja Lenina.

Socjalista rosyjski, Lenin, który podróż swą do Rosji odbył przez Niemcy, gdyż Anglja nie chciała przepuścić go przez swoje terytorjum, na drugi dzień po swym przybyciu do Petersburga zwołał kongres, podczas którego poddawał surowej krytyce obecne zarządzenia tymczasowego rządu i występował gwałtownie przeciwko dalszemu przewładowi krwi.

Wybuch w fabryce prochu.

W rządowej fabryce prochu na przedmieściu petersburskiem Ohta nastąpił gwałtowny wybuch. W fabryce znajdowało się wówczas tylko 5 robotników. Wszyscy zginęli. Przyczyna wybuchu jest nieznaną. Zniszczeniu uległa suszarnia, a poza tem doznały uszkodzeń warsztaty sąsiednie.

Niemiecki krążownik pomocniczy.

Dzienniki paryskie otrzymały wiadomości o niemieckim krążowniku

ku pomocniczym „Zeeadler”, z zeznań kilku rozbitków wynika, że pewnego dnia krążowiec ten zatopił 8 statków koalicji.

Pogrzeb poległych Niemców.

Jak donosi agencja Reutersa z Duvru, dn. 24 bm. pochowano z honorami wojskowymi zwłoki marynarzy niemieckich, którzy zginęli podczas utarczki morskiej na kanale La Manche.

Jedyny wieniec, złożony na trumnach poległych marynarzy, pochodził od wiceadmirała dowodzącego angielską flotylą patrolową z Duvru i nosił napis: „Cześć mężnym nieprzyjaciółom”.

Kancelerz a robotnicy.

„Nord. Allg. Ztg.” donosi, że wbrew wszelkim pogłoskom, jakoby kancelerz Rzeszy był przyjętą deputację strajkujących robotników berlińskich, przyjęcia nie było. Owej deputacji dano do zrozumienia w kancelarji Rzeszy, że kancelerz jej nie przyjmie i wyszczególniono powody, dla czego tego nie uczyni.

Polskie ofiary rewolucji w Rosji.

„Utro Rosji” podaje listę ofiar rewolucji w Piotrogradzie. Z listy tej wyjmujemy następujące nazwiska o brzmieniu polskim:

Zabici i zmarli skutkiem ran: Mikołaj Tysiecki, Ignacy Motyl — szeregowiec 6 bataljonu saperów, sztabs kapitan pułku wołyńskiego Łasze wicz, Piotr Słobodzianko — żołnierz, Jakób Rózkiewicz — żołnierz i noty zap. automobil, Aleksander Biernacki, ze szkoły kawalerskiej.

Ranni Stanisław Stenia, Michał Wasilewski — 23 lata, Filip Monkiewicz — 46 lat, E. Rudowski — żołnierz 20 lat, Antoni Grabowski — 38 lat, B. Woroniecki — 21 lat, Stefan Tołczko — żołnierz 20 lat, Helena Szub, Mikołaj Suteł — 18 lat, Jakób Rackiewicz — 46 lat.

Echa zjazdu królewskiego w Stokholmie.

Toasty wymienione przez obu królów podczas bankietu, natchnione były głęboką przyjaźnią. Król Gustaw szwedzki powiedział w swym toaście: „Przyjaźń pomiędzy Szwecją a Danią w tych poważnych i ciężkich czasach, jakie wszyscy przeżywamy, jest szczególnie drogą i cenną. Wznoszę puchar i piłę za pomyślność mego drogiego przyjaciela i sprzymierzeńca, króla Chrystjana duńskiego. Król duński podziękował i zaznaczył, jak wielką dźwiosłość dla Szwecji i Danji w obecnych trudnych warunkach posiada osobista przyjaźń obu królów.

Naddreadnought amerykański.

Dzienniki londyńskie donoszą z Waszyngtonu, iż doki tamtejsze opuścił największy okręt wojenny świata, naddreadnought „New Meksyko” o pojemności 32,000 ton.

Czego Duma żąda od chłopów?

W związku z odezwą Dumy do chłopów, żeby obsiali wszystkie pola, pozostaje dalsza odezwa, zzywająca ich do dobrowolnego dostarczenia miastom i armji tego wszystkiego, czego oni sami mają napewno pod dostatkiem, ale czego brak w miastach i na niektórych odcinkach frontu, a mianowicie zapasów żywności. To będzie największą zasługą, jaką chłopci mogą położyć w obecnej chwili około kraju i ojczyzny. Duma polega pod tym względem na zdrowym rozsądku chłopstwa i zgóry wyraża mu swe dzięki.

Ojczyzna nad przepaściami.

Pod tytułem „Ojczyzna nad przepaściami” wydało 70 pisarzy rosyjskich odezwę do publiczności, w której na-

wołują do prowadzenia w dalszym ciągu wojny. Straszne to, powiadają literaci, że właśnie my musimy wyważyć do dalszego rozlewu krwi, ale jest to w dzisiejszej chwili konieczne i nieodwołne. Obowiązkiem zaś literatów jest powiedzieć ludności całą prawdę i niczego przed nią nie ukrywać. Ojczyzna istotnie jest w niebezpieczeństwie, z którego uratować może ją tylko wspólna praca wszystkich jej synów.

Z Warszawy.

Obchód 3-go maja w szkołach.

Delegacja wydziału szkolnego uchwaliła, aby dzień 3-go maja, jako święto narodowe, był obchodzony w szkołach miejskich jak najuroczystość.

Dzień ten ma być święcony jak następuje:

Zajęcia w szkołach zostają zupełnie zawieszane, co nie wyklucza, iż dzieci otrzymają w szkołach zwykle pożywienie. Zrana dzieci wraz z całym personelem nauczycielskim udadzą się do świątyni odpowiedniego wyznania, gdzie po odbytych nabożeństwie i odpowiedniej przemowie kaznodziei zostanie odśpiewany hymn narodowy.

Po południu dzieciom zostaną उपrząstępnione rozmaite zabawy i widowiska, organizowane przez Sekcję zajęć pozaszkolnych, co nie wyłącza możliwości urzędzenia takich samych zabaw lub uroczystych obchodów przez nauczycieli w poszczególnych szkołach i w tym wypadku nauczyciele winni stosować się do ogólnego programu.

Z Radomia.

Związek mydlarzy.

Dochodzi nas wiadomość, że w Radomiu ukonstytuował się związek mydlarzy p. n. „Związek Mydlarzy Okupacji Austriackiej w Radomiu”. Towarzystwo powstało na zasadach udziałów akcyjnych. Ilość akcji składa się 60 akcji po 30.000 koron czyli z kapitału 1.500.000 koron.

KRONIKA

Z powodu „Wzwanja” ks. Arcybiskupa.

„Deutsche Warsch. Zeit.” w nrze 112 pisze: „Arcybiskup Kakowski wydał dn. 20 kwietnia list pasterski, który jest niezwykle ważnym dokumentem chwili, gdyż jest dowodem, że w Polsce w miarę rozwoju wypadków odbywa się coraz większa konsolidacja w duchu wytworzonej przez akt 5 listopada niezawisłości kraju. List pasterski arcybiskupa czyni nowy krok na tej drodze, zwoła duchowieństwo, aby zachęcało wiernych do współpracy dla dobra kraju na dokonanych podstawach i aby nie szczędziło żadnych ofiar, skoro tylko wymaga ich będzie dobro nowoutworzonej ojczyzny”.

Uchwała Rady Stanu w sprawie 3 maja.

Wydział Wykonawczy Rady Stanu na wtorkowym posiedzeniu powziął następującą uchwałę:

„Uważając dzień 3 maja za święto narodowe, w którym wszystkie instytucje publiczne, przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, szkoły itd. winny być zamknięte, jak to ma miejsce w dni świąteczne, Tymczasowa Rada Stanu nie ustala żadnego programu obchodu tej uroczystości, pozostawiając to całkowicie inicjatywie prywatnej.”

Z powodu urodzin.

Z powodu urodzin J. Ces. Mości, cesarza i króla Austro Węgier powie waly w dniu wczorajszym na wieży klasztoru Jasnogórskiego flagi narodowe, polska państwowa od strony miasta i austro węgierska od strony ul. św. Barbary.

Macierz Szkolna i Rada Stanu.

Dnia 22 bm. przybyli do Marszałka Koronnego prezes Polskiej Macierzy Szkolnej J. hr Tarnowski oraz wiceprezes p. Ignacy Baliński, oświadczając, że Macierz Szkolna pragnie pracować w porozumieniu z Radą Stanu i oddaje się pod jej opiekę. Marszałek Koronny i wice marszałek w odpowiedzi zaznaczyli, że uznają w zupełności wzniosłe cele Macierzy i jej zasługi w przeszłości oraz uważają, że praca na polu szkolnictwa tylko w ścisłej łączności ze społeczeństwem może wyiać pożądane owoce.

Komisja Ofiary Narodowej.

Podajemy poniżej ostatecznie u staloną listę Komitetu Ofiary Narodowej:

Ks. W. Bliźniński, ks. Czetwertyński jr., E. ks. Czetwertyńska, St. Czekanowski, Henryk Grohman, Al. Grobicki, ks. prałat J. Gnatowski, St. Krzywczewski, St. Libicki, Marszałkowska W. Niemojowska, dr. A. Natanson, Józef Pilsudski, E. ks. Sapiecha, Eustachowa ks. Sapieżyna, St. Staniaszewski, B. Stolarski, Br. Szlubowski, A. Suligowski, J. hr. Tarnowski, St. Wessel i Jan Zaglenieczny.

Dzisiejsze zebranie odczytowe w Stow. Naucz. Polskiego.

Dzisiaj w sobotę dnia 28 go kwietnia o godz. 6-ej po poł. w lokalu szkoły miejskiej (ul. Panny Marji nr 85) odbędzie się zebranie odczytowe Stowarzyszenia, na którym p. Józef Dziuba wygłosi pogadankę „O literaturze dla młodzieży” cz. II.

Dzisiejsza konferencja Pracowników Handlowych.

Dzisiaj w sobotę 28 b. m. o godz. 5 i pół po poł. w lokalu Stow. Handlowców przy ul. Pięknej nr. 6 odbędzie się konferencja pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych, na której omawiane będą sprawy, związane z mającą się w tych dniach otworzyć Radą Miejską z wyborów.

Wstęp na salę mają wszyscy pracownicy handlu i przemysłu bez względu na to, czy należą do Stowarzyszenia.

Jutrzejszy odczyt.

Jutro w niedzielę 29 b. m. o godz. 5 po poł. w lokalu II Koła Pol. Mac. Szk. (ul. Panny Marji nr. 60). Wydział wychowania przedszkolnego przy wyższym Kole urzędza wieczór dyskusyjny, na którym p. Klara Kwaśniewska wygłosi odczyt p. t. „Kłamstwo u dzieci w wieku przedszkolnym”.

Ciekawy temat, poruszający jeden z objawów postępowania dziecka, przywiegnie zapewne licznych słuchaczy z grona rodziców i wychowawców.

Wstęp na salę dla członków Macierzy bezpłatny, dla nieczłonków po fen. 30.

Jutrzejsze zebranie.

Jutro w niedzielę d. 29 b.m. o g. 8 po poł. odbędzie się w lokalu Stow. Rzem. Przem. ogólne zebranie członków Stowarzyszenia, oraz członków istniejącej przy Stow. Kasy Pożyczk.-Oszczędnościowej).

Marki polskie.

W dniu wczorajszym ukazały się w kurlacie pierwsze marki polskie. Właściciele kantorów wymiany pieniędzy wystawili je w oknach wy-

Teatr PARYSKIŚroda dnia 2-go Maja 1917 r.
o godz. 8-ej wieczor.**WIELKI KONCERT
RECITAL OPEROWY****Marji Kamińskiej-Latoszyńskiej**

Primadonny opery warszawskiej

W programie arje z najcenniejszych oper.

Bilety od 65 fen. do 6.50 fen.

w cukierni W-go Jackowskiego.

stawowych, ściągając tym sposobem liczna rzeszę ciekawych, chcących się przyrzedz nowym banknotom

Nowe kombinacje.

Z chwilą ogłoszenia przymusowe go kursu marek polskich równające go się 46 kop., różni spekulanci miejscowi, tak liczni u nas, obniżyli kurs bonów rublowych do 90 cju kop., banknoty zaś rosyjskie podnieśli na kursie marki starają się na bywać po 40 kop. wytwarzając w ten sposób dziwnie kombinacyjne spekulacje.

Obowiązkiem każdego mieszkańca winno być zawiadomienie odpowiednich władz z chwilą zauważenia podobnych kombinacji, bo czas wielki położył kres tak straszemu nadużyciu i wyzyskowi.

Podwyższenie płacy.

Pisaliśmy niedawno o tym, że pracownicy drukarni częstochowskich złożyli swym pracodawcom petycję w sprawie podwyższenia płacy.

Mozolna praca drukarska w czasie wojny, z różnych względów była u nas wynagradzana najzupełniej niewystarczająco na zaspokojenie elementarnych potrzeb pracownika. To też wielu z tych, „za pośrednictwem których słowo polskie w czasie wojny dostawało się do rąk czytelników, miało emigrować do obcych warstwatów pracy.

Ci, którzy pozostali w kraju wy nagradzani byli, jak wspominaliśmy, niewystarczająco, dlatego też pracownicy drukarni warszawskich pierwsi wystąpili do swych pracodawców o podniesienie im płacy proporcjonalnie do dzisiejszej drożyzny ogólnej.

Pracownicy drukarni częstochowskich wzorem swych kolegów stołecznych widząc, że tamci wynagradzani są lepiej, wręczyli swym pracodawcom odpowiednie jednobrzmiące petycje o podniesienie płacy. Wówczas właściciele drukarni w Częstochowie po rozpatrzeniu petycji i naradach w tej sprawie uchwalili podnieść płacę o 30 proc.

Zdale się, że takie zatwierdzenie tej doniosłej dla pracowników kwestji i wnikięcie w ich potrzeby, uważać należy za objaw sympatyczny, który oby znalazł naśladowców w innych dziedzinach pracy.

Z teatru „Paryskiego”.

Od dziś w tea rze „Paryskim” demonstrowany będzie piękny obraz amerykańskiej serji ze sławną artystką Fend Andra w roli głównej pod tyt „Kwiatarka”.

Obraz ten osnuty jest na tle pięknej powieści Ks. Montepina.

Z koncertu muzyki klasycznej.

Wanda Landowska zajmuje poczesne miejsce wśród grona „Młodej Polski w muzyce”, a wszędzie, nawet poza granicami kraju uznano pomysł jej wykonywania utworów klasycznych na „Clavecinie”, jako pisanych za czasów istnienia tego instrumentu, a więc na nim najwłaściwiej brzmiących.

Gdy fortepian ma dźwięk ciągły i śpiewny, to Clavecin przeciwnie, gdyż odpowiedni mechanizm szarpie tam strunę, a nie uderza w nią. Instrument ten używany za Bacha (1685—1750) posiada dwie klawiatury i kopulacje łączące dźwięki w oktawy i tercje — pedałów zaś, jak obecny klawecin — zbudowany przez paryską firmę Pleyela ma aż siedem, a służą one do tych właśnie połączeń dźwięków do wydobywania po za mezzo forte i piano

Z tego to instrumentu, który dotrwał do końca XVIII go wieku powstał klawicymbał, lecz z zastosowaniem już młotka, uderzającego w struny, a z klawicymbału powstał fortepian, zbudowany po raz pierwszy przez Bartolomeo Cristofori (1658-1731) we Florencji.

Instrument zatem, na którym grała Landowska nie jest klawicymbałem, lecz używanym za czasów Bacha „klawecinem”.

Wykonaniem wspaniałego programu, dowiodła znakomita wykonawczyni, że jest jedyną interpretatorką Bacha—suits—e—mol, Haendla—Wariacje i tancie ludowy, Rameau i innych, oraz na fortepianie Mozarta—sonata a-mol i tancie Schuberta.

W szczegółach subtelnie wyrównana technika, oraz głębokie wnikięcie w istotę stylu klasycznego—czynią grę Wandy Landowskiej wysocę artystyczną i wielce wartościową a zwłaszcza dla znawców.

L. Wawrzynowicz.

Rozmaitości.

Eks-cesarzowa Aleksandra. „Ruskiej lawadki” podaje pewne szczegóły z życia ex-cesarzowej Aleksandry Teodorowny:

Rocznej pensji otrzymywała cesarzowa 200 tysięcy rubli, każda z jej córek 100 tysięcy, następcza tronu 200 tysięcy.

Wydatki cesarzowej były bardzo skromne, jej oszczędność była zawsze tematem rozmów kół dworskich. Główną część wydatków stanowiły dary

na klasztor i cerkwie, które często obdarzała pieniędzmi, obrazami świętych i ewangeljami. Również na front wysyłała często obrazy świętych i pisma religijne.

Rozkazy cesarzowej nie miały tej prawnej mocy, jaką posiadają „rozkazy najwyższe”; nie mniej życzenia jej spełniano bez oporu we wszystkich urzędach państwowych.

Ex-cesarzowa ubierała się bardzo skromnie, wydatki na garderobę były nieznaczne. Cesarzowa walczyła przeciw przesadnej rozrzutności i wielkim księżniczkom i damom dworskim chciała dać dobry przykład.

Uwagi cesarzowej na marginesie, na wszelkich przedstawionych jej pismach były bardzo zwięzłe w rosyjskim, lub wyłącznie angielskim języku.

Korespondencję swą z zagranicznymi kuzynami załatwiała cesarzowa za pośrednictwem szwedzkiego posła. Listy z Anglii otrzymywała cesarzowa bezpośrednio przez posła stwo angielskie.

Dziennik Piotrogrodzki o nowych czasach dla Polaków.
„Dziennik Piotrogrodzki” zamieszcza artykuł wstępny pióra Juljusza Łukaszczyka pod t. „Nowemi Tory”. W artykule tym powiada Łukaszczyk, że czasy pokątnej, przedpokojowej polityki już minęły i że dzisiaj możemy ze społeczeństwem rosyjskim rozmawiać, jako równi z równymi, że mamy prawo i obowiązek powiedzieć sobie nawzajem prawdy w oczy. Przed nami otwiera się nowe pole pracy, mówi Łukaszczyk, pole pracy oświatowo kulturalnej i narodowej. Nie tracąc ani chwili czasu, przystąpmy do prac w naszym własnym polskim środowisku. Niechaj wygnanie polski wróci do kraju, jako godny, świadomy swych celów i zadań, wolny obywatel wolnej Polski a polak, który obywatelem Rosji pozostanie, niech tworzy jej lepsze wolne życie.

Tylko do poniedziałku. Marchew słodka wyborowa po 10 fen. funt. Dom Zborowskiego róg Alei i Nowego Rynku. 305-

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 5-7 wieczorem.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu.

Mieszkanie do wynajęcia od 1-go Lipca przy ul. Piętniej Nr. 19 5 pokoi, wanna, elektryczność, wygodny sypialni dla służby II piętro. Cena przystępna Wiad. na I piętrze codziennie od 11-ej. 263-

Teatr PARYSKI

Program od soboty 28-go Kwietnia do wtorku 1-go Maja 1917 roku.

KWIAĆCIARKA

Wzruszający dramat z życia w 5-ciu aktach. Osnuty na tle głośnego romansu francuskiego pisarza Ksaw. MONTEPIN'A. W roli tytułowej znakomita artystka i premjowana piękność FERN ANDRA.

Dzień wypłaty (Wyborna komedia f-y Pathé)
Figura gipsowa (Komedia)
Zdjęcie z natury.

Ceny miejsc: Miejsce w łoży Mk. 1,40., Krzesło Mk. 1, Galeria Mk. 0, 70 fen.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od czwartku 26 do niedzieli: 29 Kwietnia r. b.

Głos z za grobu

Znakomity dramat życiowy w 5-ciu aktach, w roli głównej słynny **Alwin Neuss.**

Telefon powodem do rozwodu (Komedia)
Marynarka wojenna: Walka torpedowa

Aktualne zdjęcia z natury.

ANONS: Wkrótce wystawimy polskie arcydzieło kinematograficzne „Zaczarowane Koko” Lucjana Rydla, odtwarzające tragiczne dzieje Sandomierskiego zamku, z **Leszczyńskim** w roli głównej.

Szczegóły w programach.

MAGAZYN OBUWIA

A. Bryoht

ulica Teatralna Nr. 13.

Posiada na składzie duży wybór obuwia damskiego letniego płóciennego i prunelowego.

Najnowsze fasony!

Ceny przystępne!

Ofiary:

W rocznicę urodzin ś. p. Władysława Biegańskiego składa rodzina rb. 15 na stypendjum im. Henryka Sienkiewicza kwit 167.

Na opiekę szkolną Mk. 5.00 kwit 168 zgubione w cukierni p. B.

Znaleziono w przejściu ul. Parkową woreczek damski. Odebrać można za zwrotem kosztów ogłoszenia w „Gońcu”

Na przedstawieniu „Warszawianki” snailiono pierścienek złoty odebrać można za zwrotem, kosztów ogłoszenia w „Gońcu”

Do sprzedania ciele rasowe ulica Hubertowska № 10. 306-

Parasol ze srebrną rączką z monogramem L. H. zostawiony gdzieś przez zapomnienie. Łaskawy znalazła zechce swrócić za wynagrodzeniem do właściciela domu ulica Panny Marji Nr. 28. 309-

Zgubione dwa klucze. Łaskawy znalazła raczy oddać do Adm. Gońca. 307-

Poszukuję urzędzenia sklepowego. Oferty w Gońcu sub „Sklep”. 308-

Szafa, łóżko, lampa do sprzedania ul. Nowa Nr. 34. Chwila Józefa. 310-

Oddam na własność 5-cio kwartalnego ładnego obłoposka chrozoznego. Wiadomość Garnarska 23 A. Stibel. 297-

Zgubione kwit lombardu Kasj. Poż. Oczędnocłowej 12048. 300-

Uczeń gimnazjum poszukuje kondycji na wst. 604-

Zgubione przepustkę na imię Józefa Pomianowskiego, wydaną przez Komendę Obwodową w Noworadomsku. Znalazła raczy przesłać do Gońca 604-